

Быһаары сурук

Билиңни кэмнэ бэйэтин ийэ тылын сөбүлүүр, харыстыыр, культуратын биһириир, омугун сыаналыыр, убаастыыр ыччаты иитэн таһаары инники күөңнэ туруохтаах дии саныбын. Ийэ тыл күүһүн-уобун, кэрэтин-талбатын, баайын-талымын, хомуһунун оҕо кыра сааһыттан иңэриэхтээх. Маннык соругу ылынан туран оскуола иһинэн ытыллар бырайыак чэрчитинэн «Бүлүү дуораана» диэн араадьыйанан биэриини ытытабыт.

Онон маннык сыалы-соругу туруорабын:

- 5 кылаастан сабалаан оҕо ситимнээх саңатыгар ураты болбомтону ууруу;
- оҕону кэрэхсэтэн ийэ тыл алыбар уһуйуу; кэлэктиибинэн бииргэ үлэлири ситиһии;
- үлэбэ айымныылаахтык, эппиэтинэстээхтик сыһыаннаһары иитии;

Сүрүн сыалбыт, мин санаабар, оҕо бэйэтин үлэтигэр дуоһуйууну ыларын ситиһии, сырдыкка, ырааска, кэскиллээххэ, үйэлээххэ киллэри. Оҕо улаатан истэбин аайы эстетическэй таһымна тийэн, үрдүк култууралаах айааччы, сэнэргээчи буола үүнэ тахсыахтаах.

Программа тутула уонна ис хоһооно:

Программа чуолаан ортоку олуку оҕотугар (5 кылаас) туһуланар. Улаатан эрэр оҕо ис туруга баһылыыр суолталаах өрүттэнэрин, бэйэтин киһи быһыытынан билинэрин, дьонтон уратытын болбойорун, олобор бэйэтин ис санаалара, ийиһилэрэ улахан быһаарар, кини таска көстөр дьайыыларын араас өрүттээхтик (үтүө, мөкү) салайар кыахтаахтарын билэбит.

Бу үөрэнээччи талан дьарыктанар (элективнэй) кууруһугар бабаран туран араадьыйанан биэриигэ кыттан, бэйэтэ үлэлэһэн, дуоһуйууну ылар. Бу куурус практической хайысхалаах, оҕолор сөбүлээбит тиэмэлэригэр матырыйаал хомуйан, ону дьонно-сэргэбэ тиэрдэн биэрэллэрэ умсугутуулаах. Ытыллар рубрикалар тиэмэнэн көрөн бараллар: ый билгэтэ, күн-дьыл туруга, оскуола сонуннарыттан, Сахам сириҥ дьиктилэрэ, спорт сонуннара, айар муннук, көрсүһүүлэр, эбэрдэлэр, биллэриилэр о.д.а. Нэдиэлэбэ араадьыйанан биэриги биирдэ ытыллар. Маны таһынан, оҕо саңарар саңатыгар үгүс үлэ барар. Кэпсэннилэр тиэмэни биэрэргэ уус-уран таһым үрдүнэн, саңа-иңэ чуолкайыгар, куолас уларыарыгар сүрүннээн үлэлибин. Бу үлэ барыта ситимнээх, оҕону бары өттүнэн сайыннарыы, иитии, үөрэтии эрэ түмүгүнэн ситиһиллэр.

5 кылааска элективнэй куурус календарнай-тематической былаана:

№	Тизмэтэ	Бэр. чааһа	Күнэ-ыйа		Бэлиэтээһин
			Былаанынан	Туолбута	
1.	Кирири тизмэ. Тыл искусствота	1	15.09	+	
2.	Уус-уран аабы туһунан уопсай өйдөбүл	1	22.09	+	
3.	Тыныны, куолас, дикция	1	29.09	+	
4.	Тыл. Тылынан дьайы	1	6.10	+	
5.	Тыныныга эрчиллиилэр	1	13.10	+	
6.	Тохтобуллар	1	20.10	+	
7.	Тылы-өһү сайыннарар үлэ	1	27.10	+	
8.	Сэтинньи ыйа – Байанай ыйа. Ый билгэтэ	1	12.11	+	
9.	Кинигэ – били төрдө	1	19.11	-	Курсы Шиловой
10.	Киһи майгытын-сигилитин туһунан	1	26.11	+	
11.	Киһини кытта кэпсэтэр сир	1	3.12	+	
12.	Суолга сэрэхтээх буолуу	1	10.12	+	
13.	Спорт. Спорт көрүннэрэ	1	17.12	+	
14.	Саҥа дьыллаабы биэри	1	24.12	+	
15.	Танха	1	14.01	+	
16.	Оскуола сонуннарыттан	1	21.01	+	
17.	Киһиэхэ төрөөбүт сирэ-дойдута	1	28.01	-	карантин
18.	Компьютер буортулаах дуо?	1	4.02	-	карантин
19.	Чөл олох – аныгы кэм ирдэбилэ	1	11.02	-	больничный лист
20.	Ийэ тыл күнүгэр аналлаах биэри	1	18.02	-	больничный лист
21.	Оҕо уонна Аҕа проблематын таарыйан	1	25.02	-	больничный лист
22.	Кулун тутар 8 күнэ – Аан дойду дьахталларын күнэ	1	3.03	+	
23.	Суолга сэрэхтээх буолуу быраабылата	1	10.03	+	
24.	Билиэн-көрүүн бадалаахтарга. Алмаас историятыттан	1	17.03	+	
25.	Оскуола сонуннарыттан	1	31.03	+	
26.	Сааскы синдром диэн тугуй?	1	7.04	+	
27.	Айар үлэ муннугуттан: айымньылаах үлэм түмүгэ	1	14.04	+	
28.	Сахам сирин дьиктилэрэ	1	21.04	+	
29.	«Оскуолам барахсан» оскуола күнүгэр аналлаах биэри	1	28.04	+	
30.	Ыам ыйын 9 күнэ – Кыайы күнэ	1	5.05	+	
31.	Варвара Потапова – бастакы «дьахтар поэзиятын» төрүтгээччи	1	12.05	+	
32.	«Оскуолам бүтэһик чуораана чугдааран» выпускниктарга аналлаах биэри	1	19.05	+	
33.	Мин сыллаабы ситиһиим. Түмүк	1	26.05	+	

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Нюрбинская средняя общеобразовательная школа №1
имени Степана Васильева»

<p>Рассмотрена и рекомендована к утверждению на заседании методического объединения учителей</p> <p>МБОУ НСОШ №1 протокол № _____ от « _____ » _____ 2015 г.</p>	<p>Согласовано: Заместитель директора по УВР _____ / _____ /</p> <p>от « _____ » _____ _____ 2015 г.</p>	<p>«Утверждаю» _____</p> <p>Директор школы /В.Р.Васильева/ приказ № _____ от « _____ » _____ _____ 2015 г.</p>
--	--	--

**Рабочая программа
по курсу «Эхо Вилюя» 5 класс
на 2015-2016 учебный год**

Составила: Харлампьева Мария Николаевна

г. Нюрба
2015